

FEEDING YOUR MIND

– Fördjupade samtal om framtidens mat

TEXT: Ylva Carlqvist Warnborg, redaktör och producent för podden Feeding your mind, samt Anna Maria Wremp, kommunikatör vid SLU Future Food, anna-maria.wremp@slu.se

Här finns podden:
www.slu.se/feedingyourmind

Feeding your mind är en podd från Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, om hållbar produktion och konsumtion av mat. Podden vänder sig till såväl beslutsfattare och forskare som studenter och en mat- och hållbarhetsintresserad allmänhet. Här ställs de svåra frågorna och utrymme ges för fördjupade reflektioner och samtal.

I augusti 2022 hade tjugosju avsnitt hunnit ges ut i *Feeding your mind*, podden som följer nutidens skeenden och prövar dem mot vetenskapliga insikter. Några nyckelord för podden är tvärvetenskap,

hållbarhet och fakta. Utifrån det finns nästan hur mycket som helst att diskutera, problematisera kring och belysa. Precis som för plattformen SLU Future Food, som står bakom podden, är ett mål för

Feeding your mind att kommunicera kunskap och debatter kring framtidens hållbara mat. Podden är ett forum för många olika röster som på olika sätt arbetar med ämnet men allra främst är det en plats för forskarröster som får tala till punkt, både från SLU och från andra universitet.

KORT OM PODDEN

Podden *Feeding your mind* ges ut av SLU Future Food. Varje avsnitt har ett nytt tema, relaterat till hållbar produktion och konsumtion av mat, och det kommer ut 5–6 avsnitt per år. Podden blev verklighet efter ett möte i Almedalen 2017, då Ann-Sofie Wahlström och Gunilla Leffler, programchef respektive dåvarande kommunikatör vid SLU Future Food, träffade Ylva Carlqvist Warnborg, vetenskapsjournalist och en välbekant röst från Vetenskapsradion på Sveriges Radio. Hon är redaktör och producent för podden och är den som gör intervjuerna.

Några exempel på avsnitt:

- Kött – hur hållbart är det egentligen? (avsnitt 4)
- Insekter – kittlar dödsskönt i kistan! (avsnitt 5)
- Överproduktion, överkonsumtion och matsvinn (avsnitt 7)
- Almedalen special: Hur hotat är vårt dricksvatten? (avsnitt 11)
- Hur ser framtidens grönsaksdisk ut? (avsnitt 13)
- Om innovation och utbildning som game changer för hållbar livsmedelsproduktion (avsnitt 21)

Podden finns där poddar finns, till exempel på Soundcloud, iTunes eller Spotify.

Ylva Carlqvist Warnborg. FOTO: Jane Geismar

FOTO (äpplet): Shutterstock

Aktuella frågor

Mat handlar ju inte "bara" om överlevnad, utan leder också snabbt och ofta in tankarna på tätt sammanlänkade områden som djurvälstånd, etik, biologisk mångfald, klimat, kultur och tradition. Vad har till exempel kött för plats på framtidens tallrikar? Många är överens om att vi inte kan fortsätta att äta kött på det sätt som vi gör i västvärlden idag. Men vad ska vi i så fall äta istället? Sådana frågor har diskuterats i ett tidigt avsnitt av *Feeding your mind* (avsnitt 4), utifrån svensk konsumtion, men ämnet kött återkommer i ett av höstens avsnitt, då med ett internationellt perspektiv.

De frågor som hittills har varit i fokus har blivit alltmer dagsaktuella, både ur lokala och globala perspektiv. Frågor om till exempel livsmedelsberedskap vid kris, krig och extremväder har ju tyvärr sålän varit så aktuella som just nu. En annan central fråga är hur vi ska minska det enorma matsvin-

PODDEN I SKOLAN

Håkan Jansson är lärare vid Katedralskolan i Uppsala och har använt podden *Feeding your mind* i kursen Hållbart samhällsbyggande för gymnasiet årskurs 2–3. Eleverna har fått lyssna till poddavsnittet *Producers framtidens mat i städerna?* (avsnitt 12, 28 minuter):

– Eleverna har inför en lektion lyssnat på avsnittet och använt sig av en studieteknik där de plockat ut tre fakta, två frågor och en intressant sak. På lektionen har de sedan pratat parvis om vad de valt ut för att därefter sammanfatta tillsammans vad de tar med sig för fakta, frågor och intressant sak att arbeta vidare med i kursen. När vi senare har byggt en hållbar stad i Minecraft Education edition har några elever använt sig av delar av det vi sammanfattat från poddens avsnitt och, i kombination med fakta från andra områden inom hållbart samhällsbyggande, som arkitektur, tagit fram lösningar på framtidens utmaningar. Elevgruppen som står bakom bygget på bilden arbetade till exempel med demokratiseringsfrågan och byggde ett center där invånarna kan träffa representanter från kommunen, hälsovården, hålla egna möten samt ta del av utbildningsinsatser inom områden de har behov av att fördjupa sina kunskaper inom, till exempel odling, bevattnings och akvaponi, berättar Håkan Jansson.

BILDKÄLLA: Håkan Jansson (arbete i Minecraft Education edition)

net, där omkring trettio procent av all mat som produceras slängs – i en värld där svältkatastroferna fortsätter. Pandemins, klimatförändringarnas och Ukrainakrigets komplexa påverkan på den globala livsmedelsproduktionen har också belysts i podden. Även stora globala initiativ för att fokusera världens intresse och handlingskraft kring ödesfrågor om mat, klimat och miljö har tagits upp. Avsnitt 22 handlar om FN:s virtuella toppmöte om livsmedelssystem i september 2021, där 51 000 personer från 193 länder deltog (Food Systems Summit) och avsnitt 26 om miljökonferensen Stockholm +50 i maj 2022, som hölls femtio år efter FN:s första miljökonferens: Stockholmskonferensen 1972.

Inför höstens val gjordes ett avsnitt där både politiker och forskare svarar på centrala matfrågor (avsnitt 27). Vad vi väljer att göra i Sverige, kan spela roll också globalt. För – allt hänger ju ihop, i de cirkulära systemen.

OM SLU FUTURE FOOD

SLU Future Food är en av fyra framtidsplattformar vid SLU (*SLU Future Food*, *SLU Urban Futures*, *SLU Future Forests* och *SLU One Health*). Gemensamt för plattformarna är att de ska arbeta för tvärvetenskap och med framtidsperspektiv, och att de ska utgöra en brygga för kontakt och samverkan mellan forskare, både inom och utanför SLU, och med det omgivande samhället.

SLU Future Food verkar för ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart livsmedelssystem genom att utveckla forskning och samverkan, identifiera nyckelfrågor, stimulera samarbeten och kommunicera vetenskapligt underbyggd kunskap. Förutom podden *Feeding your mind* sprider SLU Future Food kunskap via nyhetsbrevet *Food for Thought*, webinarier om aktuella ämnen (en del av dessa spelas in och kan ses i efterhand) och temasidor på webben kring områden som till exempel livsmedelsberedskap, matsvinn, hållbar matkonsumtion, mat & klimat, insekter som mat, klimatanpassning och dricksvatten & hälsa.

Via webbplatsen för SLU Future Food kan man också nå fler poddar relaterade till livsmedel:

Feed – en podd på engelska om hållbara livsmedelssystem som publiceras av TABLE, ett samarbete mellan SLU, Oxford University och Wachenigen University & Research.

Shaping our food – en podd (på svenska) om växtförädling och djuravel från forskningsprogrammet Mistra Biotech. Hur hindrar man en extra lurig svamp att angripa växten? Hur gör forskarna när de förändrar generna i växter och djur? Och var går gränsen för vad som är etiskt försvarbart att förändra? Det är några av frågorna som behandlas i intervjuer med forskare inom olika områden som relaterar till växtförädling, husdjursavel och bioteknik.

Länkar till allt ovan finns på www.slu.se/futurefood